

13. 6. 2006

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zákaz započtení v konkursním řízení

Započtení je jedním ze způsobu zániku závazků, které mají mezi sebou věřitel a dlužník a které se v okamžiku započtení vzájemně kryjí. V důsledku započtení vzájemných pohledávek dochází k jejich zániku okamžikem, kdy se pohledávky setkaly (tj. dnem, kdy nastala splatnost pohledávky s pozdější dobou plnění), a nikoliv okamžikem, kdy k samotnému započtení dojde. K započtení přitom může dojít i jednostranně, tedy bez souhlasu dlužníka.

S ohledem na tyto důsledky, které by v případě vstupu dlužníka do konkursu mohly vést k nerovnému postavení konkursních věřitelů, je započtení na majetek patřící do konkursní podstaty obecně nepřipustné.

Uvedený zákonný důsledek prohlášení konkursu na majetek dlužníka stanoví ustanovení § 14 odst. 1 písmeno i) zákona o konkursu a vyrovnání (zákon č. [328/1991](#) Sb.).

Dle ustanovení § 14 odst. 1 písm. i) zákona o konkursu a vyrovnání má prohlášení konkursu na majetek dlužníka ode dne vyvěšení usnesení o prohlášení konkursu na úřední desce soudu i ten účinek, že započtení na majetek patřící do podstaty není přípustné. Přitom je lhostejné, že započtením by se pohledávky střetly (a zanikly) již v době před prohlášením konkursu; rozhodující je, že počínaje dnem prohlášení konkursu již nelze započtení provést. Zákaz započtení se vztahuje jak na pohledávky plynoucí z práva soukromého (tedy např. pohledávky z obchodních vztahů), tak na pohledávky plynoucí z práva veřejného (např. daňové pohledávky). Zákaz započtení se nevztahuje pouze na závěrečné vyrovnání podle zvláštního právního předpisu upravujícího podnikání na kapitálovém trhu. Tímto zvláštním právním předpisem je zákon č. [256/2004](#) Sb., o podnikání na kapitálovém trhu.

Zákaz započtení na majetek patřící do konkursní podstaty platí jak pro věřitele, tak pro úpadce, resp. pro správce konkursní podstaty, na kterého v souladu s ustanovením § 14 odst. 1 písm. a) přechází v důsledku prohlášení konkursu oprávnění nakládat s majetkem podstaty. Pohledávky nelze započítat ani na základě jednostranného úkonu věřitele, ani na základě dohody s dlužníkem. Započíst svoji pohledávku na majetek patřící do konkursní podstaty nemůže ani ten věřitel, který ji řádně do konkursu přihlásí.

Nastane-li tedy situace, kdy si jsou věřitel a úpadce vzájemnými věřiteli i dlužníky, je třeba ji řešit následujícím způsobem. Pokud jde o věřitele, ten musí danou pohledávku směřující proti úpadci řádně a včas přihlásit do konkursu. Naopak správce konkursní podstaty je povinen (třebaže ne bezvýjimečně) uplatnit a vymáhat zaplacení pohledávky úpadce směřující proti věřiteli ve prospěch konkursní podstaty (viz ustanovení § 27 odst. 4 zákona o konkursu a vyrovnání).

Po prohlášení konkursu na majetek dlužníka není přípustná ani námitka započtení podle § 98 zákona č. [99/1963](#) Sb., občanského soudního řádu. Výjimku z tohoto pravidla tvoří soudní řízení o žalobě o vrácení plnění z neplatné nebo zrušené smlouvy. V tomto řízení lze přiznat vrácení toho, oč peněžité plnění žalobce (nebo peněžítá náhrada za ně) přesahuje peněžité plnění (nebo peněžitou náhradu za ně) poskytnuté mu podle smlouvy žalovaným. Při takovém postupu není vyžadován kompenzační projev účastníka soudního řízení směřující k započtení, protože zúčtování vzájemných plnění (a přiznání pouze té částky, která představuje rozdíl uplatněných nároků) provede soud sám. Na tomto závěru nemění nic ani ta okolnost, že je jeden nebo oba účastníci neplatné nebo zrušené smlouvy v konkursu (blíže viz usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 25. ledna 2006, č.j. 32 Odo 1518/2005).

Účinek prohlášení konkursu spočívající v nemožnosti započíst na majetek podstaty trvá po celou dobu konkursního řízení. Zrušením konkursu tento účinek zaniká a započtení je opět přípustné.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 31. - létající pořizovatel ve světle nového stavebního zákona](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Proč dnes více než polovina M&A transakcí ve střední Evropě nekončí podpisem](#)
- [Přehnaná, nebo důvodná prevence? Zajištění a utvrzení závazků v praxi](#)
- [Návrh nového zákona o digitální ekonomice](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 30.: Jednání za s.r.o. – zápis jednatelského oprávnění do obchodního rejstříku](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Předběžné opatření a další instituty k ochraně věřitelů při přeměnách](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Problematické aspekty změn v úpravě odpovědnosti za škodu způsobenou vadou výrobku](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 29.: Jednání za s.r.o. – jednatelé](#)